

Dziewiętnasta Międzynarodowa Olimpiada Lingwistyczna

Castletown (Wyspa Man), 25–29 lipca 2022

Rozwiązania zadań turnieju indywidualnego

Zadanie nr 1. Sb — $\boxed{\text{Ob}_{\text{dir}}}$ $\rightarrow$ Ob_{obl} :

	Ob_{dir}	Ob_{obl}	Sb
1 os. l. poj.	s-		
1 os. l. mn.	š'-		
2 os. l. poj.	w-		
2 os. l. mn.	š^w-		
3 os. l. poj.	a-	$\emptyset$ -	n-
3 os. l. mn.	a-		na-

$$+ \mathbf{t}^w + \left\{ \begin{array}{l} \left[\begin{array}{l} \text{Ob}_{\text{dir}} = \text{l. mn.} \\ 2 \text{ os. l. mn.} \in \{\text{Ob}_{\text{dir}}, \text{Ob}_{\text{obl}}, \text{Sb}\} \end{array} \right] : \begin{array}{l} \mathbf{a} \\ \mathbf{\varnothing} \end{array} \end{array} \right\} + \mathbf{n}$$

w pozostałych przypadkach

$C_1 C_2 \rightarrow C_1 \mathbf{\varnothing} C_2$ (C_1 i C_2 są spółgłoskami)

(a) **aš^wəst^wan** — *ja daję wam ich.*

- (b)
1. **aš'ənt^wən** — *on daje nam jego*
 2. **səš^wt^wan** — *wy dajecie mu mnie*
 3. **š'əwənət^wan** — *oni dają ci nas*

- (c)
4. *oni dają mi was* — **š^wəsənət^wan**
 5. *wy dajecie mi jego* — **asəš^wt^wan**
 6. *ty dajesz mu nas* — **š'əwt^wan**
 7. *my dajemy im ciebie* — **waš't^wən**
 8. *on daje nam ich* — **aš'ənt^wan**

Zadanie nr 2.

•

	1	wiele
stan	xéxx<ex èe>-ka	xèex-ka
czynność	xex<ex èe>-li	xex-li

- **l** → **C** | **C** __ (**C** ∈ {**b**, **f**, **ɬ**, **n**})
- **b** → **m** | __ **C** (**C** oznacza dowolną spółgłoskę)

- (a)
1. **achánnàaka** — G. *jest o coś oparty*
 2. **achanni** — N. *opiera ich o coś*
 3. **ahamatli** — R. *rozprasza go, rozprasza ich*
 4. **ahámmatka** — M. *jest rozproszony, są rozproszeni*
 5. **apòotka** — S. *są obok czegoś*
 6. **apotòoli** — D. *umieszcza go obok czegoś*
 7. **apóttòoka** — I. *jest obok czegoś*
 8. **atanayli** — Z. *zawija go*
 9. **atánnayka** — K. *jest zawinięty*
 10. **atanni** — C. *zawija ich*
 11. **bàalka** — L. *leżą*
 12. **balàali** — V. *kładzie go*
 13. **balli** — B. *kładzie ich*
 14. **incháffaaka** — U. *ma jedno*
 15. **kawaɬli** — A. *łamie go na pół*
 16. **ɬilka** — F. *jest rozdarty w kilku miejscach, są rozdarci*
 17. **ɬipka** — H. *są odwrócenii do góry nogami*
 18. **ɬilaffi** — T. *rozdiera go na pół*
 19. **ɬipli** — E. *odwraca ich do góry nogami*
 20. **ɬippìika** — Q. *jest odwrócony do góry nogami*
 21. **ɬobaffi** — P. *robi dziurę*
 22. **ɬómbafka** — W. *ma dziurę*
 23. **ɬombi** — O. *robi dziury*
 24. **ɬòomka** — J. *ma dziury, mają dziury*
 25. **sibapli** — Y. *odtupuje pasek*
 26. **simbi** — X. *odtupuje korę*
- (b)
27. **bállàaka** — *leży*
 28. **inchafàali** — *dostaje jedno*
 29. **kawwi** — *łamie go w kilku miejscach, łamie ich*
- (c)
30. *rozdiera go w kilku miejscach* — **ɬilli**
 31. *jest rozdarty na pół* — **ɬillafka**
 32. *odwraca go do góry nogami* — **ɬipìili**
 33. *opiera go o coś* — **achanàali**
- (d) **ɬilli** — *rozdiera ich.*

Zadanie nr 3.

- Kolejność słów:

S		L ₀	(N) (T) V	(O) (ŋ O')
F(S)	L _f	⌋		(O) (ŋ O')
F(O)		S		⌋ (ŋ O')
F(O')		S		(O) ŋ a⌋

*

L ₀	L _f	
ke	kee	zdanie główne oznajmujące
∅	xae	zdanie pytające; zdanie podrzędne

* S = podmiot; V = czasownik; O = dopełnienie; F = akcent logiczny (zdaniowy)

* N = ||u (negacja); T = si (czas przyszły)

– S ke kacuu?i ŋ X S pyta, czy X.

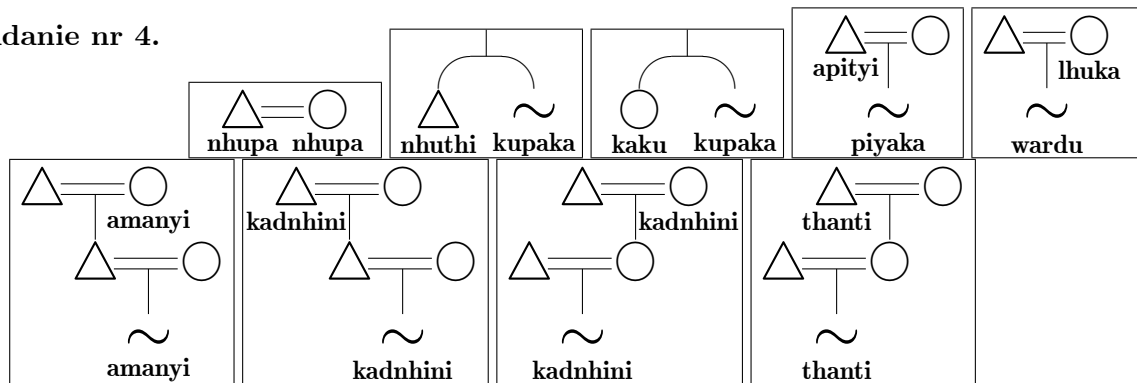
–

•

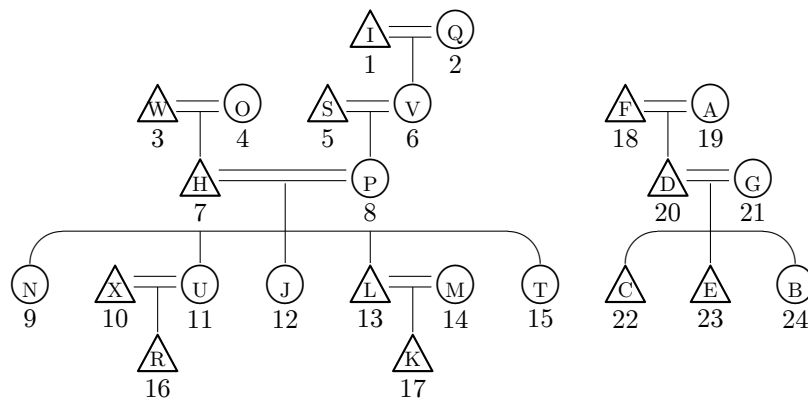
		na początku pytania; po przyimku ŋ	
1 os. l. poj.	ŋ*	ŋ ŋ	* ŋ + ke → na
2 os. l. poj.	a	g a	
1 os. l. mn.	i	g i	
2 os. l. mn.	u	g u	

- (a) 17. na kacuu?i ŋ g|u xae ŋ !uu !?ai — Pytam, czy to was woła mój dziadek.
 18. na ||u si siisen ŋ g|ari — Nie będę pracować w Upington.
 19. |eeki ke !aukea ŋ ŋ|ŋ †hun — Kobieta boi się mojego psa.
 20. ŋ kee si !?ai a — To ja będę cię wołać.
 21. cuu xae u ŋ|i — Kogo widzicie?
 22. cuu xae ts'aa?a ŋ — Kto mnie lubi?
- (b) 23. Nasza matka nie będzie wołać twojego brata. — i xan̄ki ke ||u si !?ai a ||ãu
 24. To ciebie boi się mój pies. — a kee ŋ †hun !aukea ŋ||a
 25. Gdzie będziecie śpiewać? — kija xae u si †qheeke ŋ||a
 26. Pytam, czy to o naszym dziadku myślisz. — na kacuu?i ŋ g|i !uu xae a †?ii ŋ||a
 27. Kto będzie jutro tańczyć? — cuu xae si |qhōſo ŋ !haeke
 28. Czy nas widzicie? — g|u ŋ|i i

Zadanie nr 4.

(a)

(b)

- (i) nhupa
- (ii) piyaka
- (iii) lhuka
- (iv) apityi
- (v) kupaka
- (vi) amanyi
- (vii) thanti
- (viii) wardu
- (ix) lhuka

Zadanie nr 5.

czamski Phan Rangu:

(...)	D (V L)	V	(C)
		V	

- obie sylaby
 - $\{*\mathbf{b}, *\mathbf{d}, *\mathbf{g}, *\mathbf{j}\} > \{\mathbf{p}, \mathbf{t}, \mathbf{k}, \mathbf{c}\}$
 - $\mathbf{NV} > \mathbf{Ni}$
 - $\mathbf{V}_i > \mathbf{V}$
- przedostatnia sylaba
 - $*\mathbf{?V} > \mathbf{V}$
 - $*\mathbf{IV} > \mathbf{li}$
 - $*\mathbf{bV(h)L} > \mathbf{pil}$
 - w pozostałych przypadkach $\mathbf{CV(V)} > \mathbf{Ca}$
 - $\mathbf{-h} > \emptyset$
- ostatnia sylaba
 - $*\mathbf{s} > \mathbf{th}$
 - $\{*\mathbf{p}, *\mathbf{t}, *\mathbf{k}\} > \mathbf{?}$

tsat:

... h	... ay	... aN
$\emptyset^{55}$	$\mathbf{a:i?^{42}}$	$\mathbf{a:n?^{42}}$
praczamski	... T	...($\{\mathbf{N}, \mathbf{w}, \mathbf{y}\}$)
+D	$\mathbf{?^{42}}$	$\mathbf{11}$
–D	$\mathbf{?^{24}}$	$\mathbf{33}$

- $\{*\mathbf{b}, *\mathbf{p}, *\mathbf{g}\} (\mathbf{V}) \{*\mathbf{l}, *\mathbf{r}\} > \{\mathbf{ph}, \mathbf{p}, \mathbf{kh}\}\mathbf{i}$
- w pozostałych przypadkach przedostatnia sylaba wypada
- ostatnia sylaba
 - $\{*\mathbf{b}, *\mathbf{d}, *\mathbf{g}\}\text{-} > \{\mathbf{ph}, \mathbf{th}, \mathbf{kh}\}\text{-}$
 - $*\mathbf{r}\text{-} > \mathbf{z}\text{-}$
 - $\{*\mathbf{ow}, *\mathbf{ey}\} > \{\mathbf{ə}, \mathbf{ai}\}$

V jest samogłoską. C jest spółgłoską. D jest spółgłoską dźwięczną (**b, d, j**). T jest spółgłoską bezdźwięczną (**k, t, ?**). N jest spółgłoską nosową (**m, n, ŋ**). L $\in \{\mathbf{l}, \mathbf{r}\}$.

(a) $*\mathbf{phia}^{11}$.

(b)

praczamski	czamski Phan Rangu	tsat	znaczenie
$*\mathbf{kulit}$	$\mathbf{kali?}$	(1) $\mathbf{li?^{24}}$	<i>skóra</i>
$*\mathbf{hitam}$	$\mathbf{hatam}$	(2) $\mathbf{ta:n?^{42}}$	<i>czarny</i>
$*\mathbf{bubah}$	$\mathbf{papàh}$	(3) $\mathbf{pha}^{55}$	<i>usta</i>
$*\mathbf{?ikat}$	(4) $\mathbf{ika?}$	(5) $\mathbf{ka?^{24}}$	<i>wiązać</i>
$*\mathbf{dəpa}$	(6) $\mathbf{tapa}$	(7) $\mathbf{pa}^{11}$	<i>sążeń</i>
$*\mathbf{matay}$	(8) $\mathbf{mitay}$	(9) $\mathbf{ta:i?^{42}}$	<i>umierać</i>
$*\mathbf{dalam}$	(10) $\mathbf{talàm}$	(11) $\mathbf{la:n?^{42}}$	<i>wewnątrz</i>
$*\mathbf{labuh}$	(12) $\mathbf{lipùh}$	(13) $\mathbf{phu}^{55}$	<i>spadać</i>
$*\mathbf{bula:n}$	(14) $\mathbf{pilàn}$	(15) $\mathbf{phia:n}^{11}$	<i>księżyc</i>
	$\mathbf{pala}$	(16) $\mathbf{pia}^{33}$	<i>sadzić</i>
	$\mathbf{tapùh}$	(17) $\mathbf{phu}^{55}$	<i>wykupić</i>
	$\mathbf{tatà}$	(18) $\mathbf{tha}^{11}$	<i>pierś</i>